

การปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ความจำเป็นของการปฏิรูป

 สหกรณ์ฯ มีการดำเนินงานคล้ายสถาบันการเงิน มีการรับเงินฝาก ให้สินเชื่อ และนำเงินไปลงทุนเพื่อแสวงหาผลตอบแทน

 ธุรกิจทางการเงินของสหกรณ์ฯ มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและเริ่มมีนัยสำคัญต่อระบบการเงินมากขึ้น

 ที่ผ่านมายังไม่มีการกำกับดูแลความมั่นคงทางการเงิน โดยเน้นเพียงการส่งเสริมกิจการของสหกรณ์เท่านั้น

 หากไม่มีการกำกับดูแลที่ดีอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อสมาชิกสหกรณ์ฯ และเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินได้

ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

 เสนอให้กระทรวงเกษตรฯ ปรับปรุงโครงสร้างและออกเกณฑ์การกำกับดูแลสหกรณ์ฯ ให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

 เกณฑ์การกำกับดูแลจะต้องครอบคลุมความเสี่ยงจากการประกอบกิจการทางการเงินจำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

 กรม. มีมติเห็นชอบตามที่ กค. เสนอ และให้กระทรวงเกษตรฯ พิจารณาดำเนินการต่อไป ในส่วนที่ต้องอาศัยการแก้กฎหมายเพื่อให้ดำเนินการได้ ให้ สนง. กฤษฎีกา นำไปประกอบการปรับปรุง ร่าง พ.ร.บ. สหกรณ์ ต่อไป

การดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูป

กระทรวงเกษตรฯ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ออกเกณฑ์กำกับดูแลสหกรณ์ตามอำนาจที่มีอยู่เพิ่มเติม ครอบคลุมความเสี่ยง ๒ ด้าน ได้แก่

- ด้านธรรมาภิบาล ได้แก่ ทบทวนเขตแดนดอกเบี้ยเงินรับฝาก กำหนดให้สหกรณ์เปิดเผยรายการย่อแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสมทบให้มีความเหมาะสมมากขึ้น
- ด้านเครดิต ได้แก่ กำหนดเกณฑ์กำกับดูแลลูกหนี้รายใหญ่ ทบทวนหลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิกสมทบของสหกรณ์

นอกจากนี้ กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดให้สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ส่งข้อมูลทางการเงินเพื่อใช้ในการติดตามสถานะของสหกรณ์ดังกล่าวเป็นประจำทุกเดือน

สนง.กฤษฎีกา ได้นำแนวทางการปฏิรูปของ กค. ไปปรับปรุง ร่าง พ.ร.บ. สหกรณ์ เพื่อยกระดับการกำกับดูแลสหกรณ์ฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

- กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่รับจดทะเบียนอย่างชัดเจน และให้กระทรวงเกษตรฯ กำหนดขอบเขตการดำเนินกิจการของสหกรณ์แต่ละประเภทไว้ในกฎกระทรวง เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลกิจการของสหกรณ์แต่ละประเภท
- ให้อำนาจกระทรวงเกษตรฯ ออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเกณฑ์กำกับดูแลความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์ฯ โดยอาจกำหนดแตกต่างกันไปตามขนาดของสหกรณ์ฯ ก็ได้ ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ ต้องหารือ กค. และ ธปท. ก่อน
- กำหนดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาการกำกับดูแลสหกรณ์ฯ เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นายทะเบียนสหกรณ์ในการปรับปรุงเกณฑ์กำกับดูแล รวมทั้งกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาสหกรณ์ฯ

เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบให้ร่าง พ.ร.บ. สหกรณ์ ประกาศใช้เป็นกฎหมาย

ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อบังคับใช้ต่อไป